

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniae Agrippinae, 1712

Q. 276. Quid observare debeat Confessarius pœnitentis generaliter confitentis, vel antehac malè confessi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42433

lexert, tum non tantum in articulo mortis aut quando præceptum obligat, sed etiam alio tempore licitè absolvitur, quia in tali casu sufficit integritas formalis, *Sa, Laym. Castrop. Stoz* l. 2. n. 91. Semper autem videtur esse permolestum sæcularibus, si postquam se præpararunt, inauditi remittantur, quando alius linguæ peritus diu aberit, *Gob. t. 7. nu. 485*. Tenetur tamen talis pœnitens mortalia non inteliecta suo tempore confiteri alteri intelligenti, & ideo jam posset omnino de illis tacere, si certò sciret Confessarium hunc non intellecturum quoad speciem. Quòd si sola venialia habeat, potest accedere Confessarium semiperitum linguæ, relicto perito, *Gob.*

§. 7. Si quis sciat linguam principalem, v. 1877.

g. Germanicam, quamvis non intelligat aliquas dialectos seu modos loquendi alterius linguæ subordinatæ, v. g. Westphalicæ, *Gob. n. 486*. dicit, quòd licitè se exponat pro audiendis Westphalorum confessionibus: sed ubi necessitas nulla est, videtur dicendum, quòd teneatur prius intelligere tales modos loquendi, vel saltem in confessione petere explicationem aut circumlocutionem, alioquin sine justa causa negligit integritatem materialem.

Q. 276. Quid observare debeat Confessarius pœnitentis generaliter confitentis, vel antehac malè confessi. & §. 1. 1878.

Aliqui ideo confitentur generaliter, quia hætenus sæpe soliti sunt confiteri sacrilegè vel sine examine, dolore aut proposito, vel quia putant se aliqua mortalia nunquam esse confessos, quæ qualia sint, nesciunt: & isti omnes per ordinem præceptorum Decalogi & Ecclesiæ examinandi sunt, sicuti si nunquam

essent confessi. Alii faciunt pro maiore secretitate sua, aut ad magis expianda peccata, aut quia ingressi sunt statum religiosum, in quo id statuitur: & cum his ita esse procedendum, ut primò interrogentur, an non ab ultima confessione in aliquo Deum graviter offenderint: si affirmant, ut hæc peccata primò dicant in specie & numero: si negent, aut quando hæc jam dixerunt, permittantur de priore vita dicere, quod occurrit, neque importunus sit Confessarius in exquirenda specie vel numero, nisi poenitens fieri vellet, quia cum semel sint bene confessi, uti suppono, opus non est poenitentiam novam molestiam facere.

1879.

§. 2. Si poenitens velit, potest, per se loquendo, mortalia nunquam confessis miscere cum aliis confessis, uti dictum est à n. 1181. Et quamvis poenitens dixerit se velle de tota vita confiteri, tamen omittere potest mortalia aliquo dummodo ea antehac sit rite confessus, ut dixi n. 1183. sed notat *Lohn*. Religiosos, quibus præcipitur singulis annis confiteri generaliter, per hoc non satisfacturos præcepto. Præcipua autem cura Confessarii esse debet ut generaliter confitens studiosè eliciat actus prærequisitos, præcipuè autem sincerum dolorem & propositum, longè enim plùs de his laborandum quàm de enarratione peccatorum.

1880.

§. 3. Quamvis, secundùm aliquos, non esset obligatio imponendi poenitentiam pro mortali confessione generali, ne idem bis puniatur tamen ob nova peccata addi debet aliqua, communiter etiam ob priora, quia sic censetur velle poenitens, & ita conservatur integritas Sacramenti. Quòd si poenitens mixtim omnia

dicat, confessa & non confessa, imponi debet
penitentia proportionata, veluti si nullum es-
set confessus, cum enim nullum distinguat ab
altero, vult omnia accipi veluti non confessa.

§. 4. Confessio generalis non est permit-
tenda scrupulosis, nisi cum cautelis notatis l. 1.
n. 541. aliis verò, qui in peccatis luxuriæ vixe-
runt, unâ tantum vice permittenda, ne sordes
eas sapius movendo se iterum inquinent: un-
de curandum, ut jam accuratè peragant, sic
enim saltem indirectè remittentur omnia eti-
am per oblivionem ommissa: imposteriù autem
permittantur generaliter confiteri tantum de
anno in annum, aut in genere accusare se de
illis. Nec expedit talibus suadere confessio-
nem generalem, nisi postquam major impetus
illius vitii est repressus.

188 r.

§. 5. Cum illo, qui hactenus sæpe est con-
fessus sacrilegè vel invalidè, procedendum est
secundùm dicta à nu. 1206. 1216. 1220. Non
expedit autem semper, ut quando quis adver-
tatur esse malè confessus, statim primâ vice
moneatur de confessione generali, quia hoc
quosdam nimium perturbat, præsertim si sint
homines anxii vel pudibundi vel planè rudes,
qui putant impossibile sibi esse recordari om-
nium, quæ fecerunt: itaque tum Confessa-
rius nullâ factâ mentione confessionis genera-
lis instituat interrogationes circa singulas arti-
cles penitentis, percurrendo præcepta, contra
quæ potissimum peccare potuerit, sicque con-
fessionem generalem eliciat ab ipso vix ad-
vertente: in fine autem perat, an aliquid sit
grave, quod præterea totâ vitâ commiserit, &

188 v.

Cccc 4

tum

tum denique eliciat numerum sacrilegarum
confessionum & Communiorum.

1883. §. 6. Qui fecit confessionem generalem præ-
misso diligente examine, secundum 7. *Sanc-
Dian. Stoiz* l. 1. p. 3. n. 613. *Ills.* n. 124. non ce-
tur amplius de vita antea cogitare, & si post-
ea occurrat dubium, an hoc vel illud peccatum
fit confessus, nisi certus sit esse ommissum, potest
præsumere se esse confessum, & omnia dubia
de vita præterita deponere, alioquin, in-
quiunt, nunquam erit finis dubitandi ac se
Confessarios vexandi. Putarem tamen per-
mittendum, ut ter aut quater adhuc addat, quæ
incident, si non meminerit se esse confessum,
secundum dicta l. 1. à n. 541. maximè si non
semper fuit timorata conscientia, secundum
dicta hic n. 612.

Pro juvando pœnitente & reducenda pec-
catorum memoria utile erit hic ponere catalo-
gum peccatorum ex *Manuali Sodalitatis & Di-
rectorio Polanci* collectum.

*Catalogus peccatorum, pro instituenda
confessione generali.*

Litt. A. *Quomodo in sequentibus peccatis consistendus sit
numerus & distinguenda species infima, dixi à num.
921. 945. 979.*

*Circa 1. præceptum, quod est colere Deum
super omnia.*

Circa fidem.

AN crediderit omnia, quæ S. Romana Eccle-
sia credit, vel habuerit opinionem in ali-
qua re fidei Romanæ contrariam.

An verbis vel signis externis infidelitatem
aliquam vel hæresin prodiderit aut probave-
rit,

rit, etiam solus nullo audiente, & contra quem fidei articulum.

An fuerit nimium curiosus in investigandis rebus fidei, & an de aliquo fidei articulo dubitaverit, & de quo.

An apud se habuerit vel legerit libros hæreticorum aliosve libros ab Ecclesia prohibitos.

An sciverit orationes aliaque necessaria, quæ quisque Christianus scire tenetur, ut sunt Præcepta Decalogi & Ecclesiæ, oratio Dominica, Ave Maria, Credo & mysteria principalia fidei.

An usus sit aliquo genere superstitionum, incantationum, divinationum per se vel alios.

An schedulas supersticiosas apud se habuerit ad sanitatem, indurationem, aliamve rem obtinendam, & an alios induxerit ad earum usum.

An fidem habuerit somniis vel auguriis, accipiendo ista pro regula actionum suarum.

An curaverit sibi ex lineis manuum, signis vultus &c. prædici futura.

Circa spem.

AN nimium præsumendo de divina misericordia commiserit aliquod peccatum, vel in malo perseveraverit, differendo emendationem.

R.

An in rebus adversis fiduciam potius in creaturis & in auxilio hujus mundi quam in Deo collocaverit.

An diffitendo misericordie divinæ desperaverit de emendatione vitæ vel de remissione peccatorum vel de æterna salutè obtinenda.

Circa charitatem.

AN murmuraverit contra Deum, conquerendo quasi non esset justus, vel reprehendendo ejus Providentiam.

C.

An

An per timorem aliumve respectum humanum cogitaverit offendere Deum, aut non facere, quod pro suo officio & Dei servitio facere tenebatur.

An averfionem cum quodam horrore à Deo habuerit & à rebus divinis ad salutem suam pertinentibus.

An maledixerit vel blasphemaverit Deum aut Sanctas aliasque creaturas.

An abusus verbis Scripturæ ad profana, maxime ad turpia, scurrilia.

An exposuerit se periculo aliquorum peccatorum mortalium, & quorum: item an complacuerit sibi in peccato olim commisso, & quo illo.

An persecutus sit vel calumniatus fuerit hominibus piis, detrahendo bonis eorum operibus, vel impediendo, ne illa facerent: & speciatim an impediverit aliquem ne ingrederetur Religionem.

Circa 2. præceptum, Non assumes nomen Dei tui in vanum.

D. **A**N juraverit falsum, sciens esse vel dubitans esse falsum, sive joco factum sit, sive de re levi.

An juraverit promittendo rem licitam, quam postea sine causa rationabili non observaverit, aut an intentionem habuerit non servandi, cum juraret.

An causam dederit alicui, ut falsum juraret, vel non observaret juramentum licitum.

An jurarit adjunctâ maledictione, v. g. diabolus me auferat, tale malum mihi eveniat, si non fecero &c.

An

An juraverit se malum aliquod vel peccatum commissurum, aut non facturum bonum.

An juraverit minando alicui sine intentione exequendi juramentum.

An in judicio juraverit falsum, vel juridicè interrogatus non responderit conformiter intentioni Judicis, vel consilium dederit aliis id faciendi. Quo casu non solum peccat mortaliter, sed etiam obligatur ad restitutionem, si inde secutum est aliquod damnum proximo.

An habuerit consuetudinem sæpe jurandi, non curando aut non considerando, an verè vel falso juraret.

An fecerit votum faciendi aliquod bonum & non sit executus, vel executionem diu sine causa distulerit.

An voverit aliquid cum intentione non adimplendi votum.

An voverit se nihil boni, aut aliquid mali acturum, aut bonum quidem acturum sed ob malum finem.

Circa 3. præceptum: Memento ut diem sabbathi sanctifices.

AN dies festos violaverit, faciendo vel mandando aliis opera prohibita ab Ecclesia, vel consentiendo illis, qui faciant.

E.

An omiserit audire Missam aut ejus notabilem partem die, quo præcepta erat, vel aliis causam dederit omittendi: An ad eam sero venerit ex sua culpa, exponendo se periculo non audiendi totam.

An per notabile tempus in Missa die festivo dormierit, fabulatus sit, voluntariè distractus vel aliâ re inani occupatus fuerit.

An

An curarit subditos suos diebus festivis interesse Missæ.

An confessus sit saltem semel in anno, & curarit, ut sibi subjecti idem facerent.

An confessus sit sine prævio examine conscientie, dolore, proposito deserendi peccatum vel occasionem aliquam peccandi.

An ex pudore vel alia de causa reticuerit aliquod peccatum in confessione, aut ex defectu sufficientis examinis aliquando non sit integre confessus omnia mortalia.

An pœnitentias in confessione injunctas neglexerit, vel nimium distulerit.

An quovis anno tempore Paschali communicaverit eâ dispositione, quâ oportet.

An cum conscientia certa vel dubia peccati mortalis receperit Eucharistiam vel aliud aliquod Sacramentum, aut an cum tali conscientia administraverit aliquod Sacramentum.

An jejunavit in quadragesima, vigiliis, quatuor temporibus, cum esset obligatus: quisque autem obligatur expleto anno 21. ætatis, nisi justa causa excuset.

An die aliquo prohibito comederit carnes aut alios cibos in sua provincia prohibitos, vel causa fuerit, cur alii comederent.

An violaverit ecclesiam aliquo peccato carnis vel effusione sanguinis. *Vide dicta n. 1016.*

An incurrerit aliquam excommunicationem, vel in ea susceperit aliquod Sacramentum, aut interfuerit officio divino.

An contumeliâ aliquâ vel irreverentiâ affecerit imagines, Reliquias SS. aliamve rem sacram.

An obligatus ad Horas canonicas, omiserit reci-

recitare totas vel ex parte, aut in eis recitandis fuerit voluntariè distractus, debito tempore non orarit.

Circa 4. præceptum: Honora patrem & matrem.

AN parvo honore affecerit patrem aut matrem, contemnendo illos vel offendendo factis aut verbis contumeliosis. *Qui veniant nomine parentum, & injuriis contra alios propinquos, vide dicta à n. 1005.*

F.

An maledixerit patri aut matri vel in eorum absentia eos sit execratus, affecerit dedecore, detraxerit de eorum honore vel fama.

An inobediens fuerit patri aut matri in rebus justis: an etiam in rebus, quæ cedere poterant in damnum domus vel animæ suæ.

An parentibus in necessitate constitutis subvenire noluerit.

An desideraverit eorum mortem, ut hereditate potiretur vel liberaretur imperiis.

An executus sit ultimas eorum voluntates.

An ex nimio parentum amore parvipenderit offendere Deum.

An pecunias à parentibus submissas ad alienos usus converterit, vel eis subduxerit aliquid, mendaciis pecunias extorserit.

An leges justas vel mandata Superiorum transgressus sit.

An detraxerit vel malum aliquod optarit Superioribus ecclesiasticis aut sæcularibus. *De peccatis aliis & injuriis contra Superiores, vide dicta à n. 1010.*

An pauperibus non subvenerit in extrema vel gravi necessitate, aut nimis durus fuerit contra eos verbis aut factis.

Paren-

Parentes examinent se, an maledixerint suis prolibus, non educaverint, sicut debebant, instituendo eos in orando & doctrina Christiana, attinendo ad observationem præceptorum Dei & Ecclesiæ, reprehendendo & castigando, dum malè agerent, avocando à malis cõsortiis, occupando honestis exercitiis Quod dicitur de prolibus, intelligitur etiam de servis, ancillis & aliis, quorum curam habere tenentur.

Circa 5. præceptum: Non occides.

G. **A**N aliquem habuerit odio, & quamdiu in eo perseverarit.

An optaverit alicui mortem, grave malum vel damnum, in animâ, corpore, fama, honore, bonis fortunæ.

An iratus fuerit alicui cum intentione nocendi illi, vindictam sumendi, graviter lædendi, occidendi, si potuisset vel ausus fuisset.

An contendendo cum aliis, verberaverit aliquem, vulnerarit, occiderit, commiserit aliis, ut facerent, factum nomine suo approbavit, ad id dederit consilium, auxilium, favorem, vel saltem in animo optavit talia mala proximo.

An provocaverit aliquem ad duellum, provocatus in illud consenserit: fuerit secundum in duello alieno, non impediverit, cum posset, interfuerit, aspexerit duellantes.

An noluerit veniam petere vel pacem inire cum eis, quos offenderat, vel pro injuria illa non sufficienter satisfecerit.

An noluerit condonare injuriam ab alio illatam.

An ex odio omiserit alloqui, salutare, deferre ordinaria signa vel obsequia amicitia, prout alias

aliàs solebat: aut si absuerit odium, an aliquid horum omiserit cum scandalo proximi.

An in rebus aduersis & infortuniis optauerit mortem, aut ex furore seipsum verberarit, sibi maledixerit vel diabolo tradiderit, diabolum invocarit, & hæc ex animo, an ore tantum.

An maledixerit vivis vel defunctis.

An impatiens fuerit ad quævis verba vel injurias, & ideo eruperit in execrationes, blasphemias, dicendo, *Sacramenta, Sanguis Christi, Mors Dei &c.*

An per susurrationem excitarit discordias & inimicitias inter alios, sicque mala & damna causarit alicui proximo.

An ex odio vel invidia doluerit de prosperitate temporali aut spiritali alterius: an gavius sit de aliquo malo vel damno alterius.

An ex ira impetiêrit alios verbis acerbis, injuriosis, contumeliosis.

An verberaverit injuriosè personam clericalem vel religiosam, ita ut in excommunicationem incidere.

Circa 6. & 9. præceptum: *Non fornicaberis: Non concupisces uxorem proximi.*

Pro speciebus omnibus hic integre explicandis videri possunt dicta à n. 1022. communiora sunt sequentia.

H.

An habuerit cogitationes inhonestas, & in eis voluntariè hæserit se oblectando, etiam sine voluntate & desiderio faciendi opere: dicat, in quibus cogitationibus sive de quibus objectis turpibus.

An peccaverit cum conjugata, consanguinea, voto castitatis obligata &c.

An

An desideraverit cum tali peccare, saltem potuisset vel ausus fuisset.

An peccans vel post peccatum conatus sit impedire conceptionem, ejicere semen aut foetum, aut ad hoc consilium dederit.

An animo libidinoso aspexerit foeminas, adolescentes, turpes imagines vel statuas, comœdias obscenas, pecudes coeuntes &c.

An usus sit verbis lascivis cum intentione peccandi vel provocandi alios ad peccatum, aut saltem praevidens alium per hoc posse scandalizari: & dici debet, an hi scandalizati, fuerint liberi, conjugati, voto castitatis obligati &c. Item an libenter audiverit ejusmodi colloquia.

An impudicè attigerit foeminas vel adolescentes, aut permiserit se tangi ab aliis: ubi de amplexibus, osculis &c. item de sodomia & aliis peccatis contra naturam, de quibus vide dista n. 1038. & à n. 1080.

An inhonestè attigerit bestias vel aliud peccatum cum eis commiserit. Vide à n. 1083.

An in seipsum peccaverit peccato mollicitiæ, polluendo se, seu maculando, turpiter tangendo, aspiciendo: & an eo tempore cogitavit de aliqua persona cum intentione peccandi cum illa.

An in ecclesia commiserit ejusmodi pollutionem.

An animo peccandi miserit nuncia, litteras, munera: aut mediator fuerit respectu aliorum, ubi de consiliis, auxiliis datis ad peccata aliorum.

An adiêrit vel transfêrit locum aliquem cum mala intentione aspiciendi foeminas & se oblectandi.

standi: & de periculis peccandi, quibus se exposuit; & de occasionibus peccandi, quas non declinavit.

An pollutioni in somno ortæ causam dederit, vel postea evigilans eam promoverit, aut in eam vel in ejus delectationem consenserit.

An carnali amore personam aliquam sit persecutus, quamdiu in eo statu perseveraverit & quæ interea fecerit vel facere tentaverit: an forè etiam fuerit causa, cur persona illa sit notata aliquâ infamiâ.

An legerit libros impudicos, cecinerit cantilenas obscenas &c. delectando se in illis objectis turpibus, aut etiam aliis dando scandalû.

Qui sunt conjugati, examinant se in particulari, an mente, cogitando de aliis mulieribus, vel intentione, non habendo pro fine prolem sed purè delectationem carnalem, habuerint usum Matrimonii; item an modis non ordinariis sed fœdis vel periculosis; item an conjugi negaverint debitum, saltem nimiâ morositate.

Videri possunt dicta à n. 1052.

Circa 7. & 9. præceptum: *Non furtum facies;*

Non concupisces rem proximi.

AN rem alienam sustulerit per fraudem vel rapinam, explicando quantitatem: & in specie, an sustulerit rem sacram vel de loco sacro.

An damnum intulerit alicui, & quantum: & an restituerit.

An rem alienam retineat sine voluntate Domini, & non restituat statim, cum possit.

An cum non sit solvendo suis creditoribus, plura accipiat mutua vel consumat, quam necesse sit. & ita proximus damnum patiatur.

Tom. VII,

Dddd

An

An rem inventam retinuerit pro se : Idem est de rebus, quæ ad manus ejus venerunt, si ea non restituat suis Dominis, sciens esse aliena.

An emendo vel vendendo fraudem fecerit aut in mercatura, aut in pretio, aut in pondere & mensura.

An emerit ab eis, qui potestatem vendendi non habent, ut à servis & filiis familias.

An emerit res, quas sciebat vel dubitabat esse furto sublatas, aut sciens aliquid de ejusmodi rebus consumpserit.

An habuerit voluntatem accipiendi, si possit vel retinendi rem alienam, vel animum acquirendi & congerendi opes, ut dicitur, pro fas & nefas.

An commiserit aliquam usuram, vel fecerit contractum usurarium, vel societatem injustam in mercatura.

An acceptâ solutione vel salario ad gerendum officium vel opus peragendum, non bene & fideliter illud gesserit.

An ministros suos vel operarios fraudaverit mercede suâ, aut cum damno ipsorum distulerit solutionem, vel pro mercede obtulerit aliqua illis non necessaria.

An litem moverit contra justitiam, vel in lite justâ usus sit fraude aliquâ aut deceptione ad vincendum.

An usus sit adulterinâ monetâ: indulserit ludis vetitis, vel per fraudem in ludo aliquid sit lucratus, vel luserit cum eis, qui non possunt res suas alienare, ut sunt filii familias &c. De furto uxorum, filiorum, famulorum, vide l. 3. p. 1. n. 971. 1014. 1032.

An defraudaverit gabellas justas, vel exegerit vestigalia injuste,

An simoniam aliquam commiserit , quocumque modo.

An ecclesiam privaverit Decimis, & aliis, quæ ei debebat.

An per media illicita vel malas informationes obtinuerit rem aliquam, quæ nullo jure ei obveniebat, vel an alios impediverit injustè, quominus bonum aliquod suum, vel lucrum consequerentur.

An consilium vel auxilium dederit, vel alio quocumque modo participaverit cum fure, raptore, detentore rei alienæ: vel cum posset & deberet, non impediverit damnum proximi.

Circa 8. præceptum: Non loqueris falsum testimonium.

AN falsum testimonium dederit in judicio vel extra, vel alium ad hoc induxerit. K.

An mentitus sit, maximè cum præjudicio vel damno proximi. *De mendacio in Confessione, vide dicta à n. 1175.*

An famæ alicujus detraxerit, vel falsò imponendo aliquod crimen, vel verum crimen adhuc occultum revelando, aut nimium exaggerando.

An in faciem etiam alicui dixerit contumelias contra honorem vel famam, aut foeda & probrosa ei nomina imposuerit, vel soli vel etiam alijs audientibus.

An in re gravi murmuraverit vel sugillaverit circa vitam aliorum, maximè hominum honoratorum, ut sunt Prælati, Magistratus, Religiosi, honestæ matronæ.

An aures faciles præbuerit detrahentibus, calumniantibus, murmurantibus de proximo.

An secretum sibi commissum revelaverit:

Dddd 2

vel

vel an revelaverit, quod in secreto vidit vel
audivit; speciatim perpendat concernentia
gillum confessionis.

An alienas litteras aperuerit vel claufas arti-
ficio legerit.

An temerarium iudicium habuerit de factis
vel dictis proximi, interpretando in mala
partem & in corde suo condemnando eum
de malo: vel saltem valde temerè suspicando.

An animo obligandi se, aliquid alteri promi-
ferit & promissionem non servavit, maxime
si proximo inde secutum est damnum.

Circa peccata capitalia.

L. **A**N iudicaverit bona, quæ habet, corpus,
animæ, fortunæ, non habere à Deo sed à
& suâ industriâ: aut si quidem iudicet se ha-
bere à Deo, attamen præsumat se propriis me-
ritis sine divina gratia accepisse, non dando
omnia gloriam Deo.

An vanè existimaverit se habere virtutem
quam non habet, vel se esse, qui non est, vel plus
esse, quàm est, contemnendo alios tanquam
sibi inferiores.

An gloriatus sit in re aliqua, quæ sit pecca-
tum, vel ad se extollendum commiserit aliquid
quod peccatum.

An ut magnifieret iactaverit se de aliquo bo-
no, & multò magis de malo à se perpetrato
sive verum sit sive falsum.

An fuerit inordinatè ambitiosus desideran-
do honores & dignitates, & ideo quædam se-
cuerit, quæ non debebat.

An, ne parvi fieret ab aliis, fecerit aliquid
quod non debebat, cum scandalo proximi
omiserit facere, quod debebat, ut corrigere vel
repre-

reprehendere delinquentem, conversari cum bonis, confiteri, aliaque opera Christiana exercere.

An pertinaciter veritatem impugnaverit, ne videretur victus vel malè locutus.

An per arrogantiam alios contempserit, faciendi aliquid in eorum confusionem vel despectum.

An ex fastu nimios sumptus fecerit in vestibus, famulis & alijs statui suo non convenientibus. Adde profusionem & prodigalitatem cum dispendio familiæ, parentum, fratrum.

An comederit aut biberit intemperantiùs: an cum notabili damno sanitatis.

An biberit usque ad privationem rationis vel cum periculo inebriationis.

An alium inebriarit, vel intenderit inebriare, vel periculo illius exposuerit.

An ex pigritia vel tædio rerum spiritualium bonum aliquod opus, quod facere tenebatur, omiserit.

De reliquis capitalibus antè dictum est.

Circa peccata aliena.

Modi, quibus homo participat de peccatis alienis, his versibus continentur.

M.

Consulo, præcipio, consentio, provoco, laudo,

Non yetego culpam, non punio, non reprehendo,

Participo, protegoque: meû in caput ista redundant:

Hinc consideret, an malum dederit consilium vel author fuerit alteri, ut malû committeret.

An præceperit vel coëgerit aliquem committere aliquod peccatum.

An consenserit peccatis aliorum, eaque approbavit, vel exemplo suo malo fuerit causa, cur alius peccaret vel permaneret in peccato.

Dddd 3

An

An provocaverit alios ad peccandum, fuggerit modum, vel occasionē fecerit peccandi.

An adulando iis, qui malè agebant, vel laudando ipsa opera mala, causa fuerit peccatorum alienorum, vel cur non resipuerint aut poenituerint.

An cum posset & deberet non manifestari aliorum peccata iis, quorum officium erat corrigere.

An non impediverit aliquod peccatum proximi, quia neglexit eum punire vel remove occasionem.

An omiserit reprehendere vel admonere peccantem, cum deberet & posset facere.

An fuerit socius vel quocumque modo particeps peccati alieni.

An hospitio receperit, foverit, occultarit, defenderit homines malè agentes.

Qui in officio, functione, statu speciali sunt vel fuerunt, debent specialiter circa ista se examinare.

1884. Q. 277. Quid observare debeat Confessarius, si poenitens confiteatur sola dubia, venialia vel imperfectiones. R. §. 1. Mortalia dubia esse quandoque materiam necessariam confessionis, dixi à n. 598. & addidi n. 614. peccatum dubium non debere se solo subjici absolutioni danda absolute, ne si re ipsa peccatum non fuerit, Sacramentum frustretur.

1885. §. 2. Non expedire confiteri sola venialia, docet cum quibusdam Jansenistis Gummarus in meth. tract. 1. ad obj. 6. nisi quis esset magna sanctitate conspicuus, qui malitiam clarè videat & detestetur: permittit tamen fieri confessionem etiam solum venialium, sed absque intentione Sacramenti vel absolutionis.

Simi-